

Er der mon et testamente ?

Når en af vore nærmeste dør, er der meget, der skal ordnes og tages stilling til. Blandt andet, hvem der er arvinger og om der er oprettet testamente.

Men hvordan finder man ud af, om den afdøde havde oprettet testamente?

Der findes flere typer af testamenter.

Notartestamenter

Hvis testamentet er underskrevet for en notar (embedsmand ved Retten) vil det være registreret, at der er oprettet et testamente, og der vil kunne findes en kopi af testamentet ved den ret, hvor testamentet er underskrevet.

Retterne indlæser nu testamenter digitalt, så fremover vil Retterne kunne se indholdet af testamentet i det digitale system. For ældre testamenter rekvireres en kopi fra den Ret, hvor testamentet blev underskrevet, hvis ikke arvingerne selv kan finde originalen.

Når en person afgår ved døden, undersøger skifteretten, om der er registreret oprettet et notartestamente. Hvis arvingerne ikke var klar over, at der var et notartestamente, vil de få det at vide, når de kontakter skifteretten.

Næsten alle testamenter bliver i dag oprettet som notartestamenter, dels for at sikre, at de kommer frem ved dødsfald, og dels fordi opretteren kan være ret sikker på, at arvingerne ikke kan få testamentet tilsidesat.

Vidnetestamenter

Tidligere oprettede man ofte sit testamente for to vidner – måske skolelæreren og kordegnen (ligesom i Morten Korch-filmene). Vidnerne skal være myndige og på testamentet give en bestemt erklæring om, hvordan underskriften er sket, at de har været til stede osv. Et sådant testamente kan man finde i afdødes chatol, i bankboksen eller hvor opretteren nu har besluttet sig for at gemme det.

Bankboksen er *ikke* noget godt sted, for den får arvingerne ikke adgang til, førend det er klart, hvem der er arvinger, og hvordan boet skal behandles.

Og uanset hvor testamentet er gemt, er der risiko for, at testamentet bliver fundet af en, der ikke bryder sig om, hvad der står i testamentet – og så kommer testamentet måske aldrig frem ?

En anden svaghed ved vidnetestamenter (der er blevet fundet) er, når nogen gør *indsigelse* mod testamentet. Måske mener vedkommende, at opretteren ikke var ved sine fulde fem, dement eller under stærk og utilbørlig påvirkning ved oprettelsen. Så skal man som testamentsarving føre testamentsvidnerne som vidner for at bevise, at opretteren var helt klar over, hvad han/hun gjorde – og det er i praksis slet ikke så nemt, som det lyder, for erfaringsmæssigt er sådanne vidner ofte selv døde, demente eller emigreret til Australien..... Og så kan testamentet blive kendt ugyldigt, fordi man ikke kan bevise, at testator gyldigt oprettede testamentet.

Når vi af og til hos Selandia Advokater laver et vidnetestamente, fordi opretteren har for travlt til at møde hos notaren (er f.eks. nærmest på vej til lufthavnen for at rejse), går vi til notaren for underskrift af testamentet, når opretteren er nået velbeholden hjem fra sin rejse og har tid til den ekspedition (der går meget hurtigt, *men* i Rettens åbningstid).

Formløse testamenter

Der kan også være lavet bestemmelser om, hvem der skal arve, som slet ikke opfylder lovens krav til testamenter – det kan være små sedler på malerierne eller under møblerne om, hvem der skal arve, det kan være en mundtlig tilkendegivelse eller det kan være et brev el.lign. om, hvordan man ønsker arven efter sig fordelt.

Sådanne testamentariske bestemmelser respekteres kun i det omfang, arvingerne er enige om at følge dem. Det er altså fuldstændig op til dem, der ellers skal arve, om afdødes bestemmelse skal have virkning.

Nødtestamente

Hvis man befinder sig i en øjeblikkelig opstået livstruende situation, kan man oprette et "nødtestamente" – det kan f.eks. være en sms. Et sådant testamente er gyldigt – men hvis opretteren overlever den farlige situation (piloten får nødlandet flyet), skal man oprette et *rigtigt* testamente, idet nødtestamentet falder bort, når man ikke længere befinder sig i eller umiddelbart efter den livstruende situation.

Hvis der er flere testamenter?

Når man opretter et nyt testamente, vil man normalt bestemme, at tidligere testamenter skal bortfalde. Er der ikke skrevet noget om det, må man prøve at finde ud af, hvad der var opretterens hensigt. Hvis ikke arvingerne er enige om, hvilket testamente, der skal gælde, må skifteretten træffe afgørelse derom.

Et testamente kan være oprettet "uigenkaldeligt", dvs. opretteren har forpligtet sig til ikke at ændre det. Så vil det være udgangspunktet, at det uigenkaldelige testamente gælder, selv om der senere er oprettet nyere testamenter.

Hvordan kan du sørge for, at dit testamente bliver fundet ?

Det korte svar er: Ved at oprette det for notar. Så ligger der en kopi hos Retten, som *altid* kommer frem. Originalen kan man lægge i chatollet eller hvor man har sine andre vigtige, personlige papirer, så arvingerne kan finde det, når dagen kommer.

Opretter du ikke testamentet for notar, er det godt at fortælle nogen, at det er oprettet, og hvor det kan findes.